

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Communitas, In Paupertate religiosa inviolata

Wissingh, Anton

Coloniae Agrippinae, 1699

Cap. I. De potestate, & triplici cura Prælatorum Regularium erga subditos
Regulares.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49611](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49611)

*eos, sed honoremus. h. i. Et ferm. de S. Nicolaos
Quis in Prælatu sine pressura?*

CAPUT I.

*De Potestate, & triplici Cura Prælatorum Re-
gularium erga subditos Regulares.*

*Q. 1. Quotuplex sit potestas in Prælato Re-
gulari.*

*R. 1. ex Suarez de Relig. Tom. 3. l. 2. c. 18. n. 6.
& aliis DD. quòd sit duplex, una est Dominati-
va, seu oeconomica, vi cuius Prælati habent jus,
acquisitum Religioni, & sibi, ad imperandum
Religiosis, eorumque operibus utendum, prout
conveniens judicaverint. Radix hujus juris inde
oritur, quòd quis eò ipso, dum in aliqua Re-
ligione approbata solennem professionem emit-
tit (aut vota substantialia edit) privat se per obe-
dientiæ votum dominio dicto in seipsum, &
transfert illud in Religionem, id est, in Præla-
tos pro tempore existentes: unde oritur in eis
potestas dominativa respectu singulorum Reli-
giosorum ita se tradentium, quæ est distincta à
potestate jurisdictionis, & ab ea separata de facto
in Superioribus illis utriusque sexus, qui quia
clerici non sunt, potestatis jurisdictionis inca-
paces sunt. Tales & olim fuerunt plurimi Mo-
nachi in communitate viventes, qui tamen non
solum non Presbyteri, sed ne quidem Clerici
fuerunt. Hanc & distinctionem facit, immo
supponit S. Augustinus in Regula, dum Presby-
terum*

terum

terum distinguit à præposito, & huic minorem quam illi, potestatem adscribit, & in eo supponit. De hac potestate *dominativa* loquitur S. P. N. *Franciscus* in testamento dicens: *Volo firmiter obedire illi Guardiano, quem sibi placuerit mihi dare: Et ita volo esse captus in manibus suis, ut non possim ire vel facere ultra obedientiam, & voluntatem ipsius, quia Dominus meus est. h. i.*

Secunda est potestas jurisdictionis, per quam intelligitur potestas spiritualium clavium Ecclesie, derivata à Christo in Summum Pontificem, & ab eo in reliquos hac jurisdictione pollentes, mediatè vel immediatè communicata, seu conservata. Hæc est ad ligandum & solvendum vinculo spirituali, corpori Religionis aggregandum per professionem solennem; quæ hinc etiam quamvis fieret in manus Abbatissæ, non præsentem Prælato Regulari, aut ejus delegato, esset nulla; *Vi hujus* etiam, ut notat *Marchant*, intimius & altius competit jus Prælatis tali pollentibus, præcipiendi suis in virtute S. obedientiæ, vel S. Spiritûs, &c. In hac duplici potestate fundatur multiplex obligatio & cura Prælatorum erga subditos. De qua

Q. 2. Ad quotuplicem curam erga subditos regulares obligetur Prælatus regularis.

R. Ex S. *Bonav.* l. de luminaribus Ecclesie, quòd ad triplicem (*per se loquendo*) scil. 1. pro anima, 2. pro corpore, 3. pro fama suorum subditorum. *Prima cura & principalis obligatio est pro anima subditi.* De qua S. *Benedictus* in Regula c. 2. *meminisse debet semper Abbas, quod est: meminisse*

nisse

nisse debet, quod dicitur: & scire, cui plus committitur, plus ab eo exigitur. Sciatque, quam difficilem & arduam rem suscepit, regere animas, & multorum servare moribus. Et subdit ibidem. Ante omnia ne dissimulans, aut parvipendens salutem animarum sibi commissarum, non plus generat sollicitudinem de rebus transitoriis, & terrenis atque caducis: sed semper cogitet, quia animas suscepit regendas, de quibus & rationem redditurus est. Et ne causetur de minori fortè substantia, meminerit scriptum: primum querite regnum Dei, & iustitiam eius, & hæc omnia adjicientur vobis. Et iterum, nihil deest timentibus eum. Sciatque, quia suscepit animas regendas, præparet se ad rationem reddendam. Et quantum sub cura sua, Fratrum se habere scierit numerum, agnoscat pro certo, quia in die iudicii ipsarum omnium animarum redditurus est Domino rationem, sine dubio, addita & sue anime, h. i. Quæ doctrina omnibus aliis Superioribus, seu animarum Rectoribus adaptari debet. Quam latius profequitur, & more suo, candidè & seridè hujus curæ obligationem iis inculcat S. Bonav. in Tr. de sex alis Seraphim.

Porrò ex hac cura multiplex alia cura enascitur. Teneatur enim vi hujus primò potiùs bonum & utile spiritale subditorum principaliter querere, neglectò etiam, si aliter fieri non possit, proprio lucro minori temporali: Sciatque proinde (ait S. Bened. lc.) culpa pastoris incumbere, quidquid in ovibus Pater-familias utilitatis minus poterit invenire. h. i.

Secundò

Secundo tenetur eos in via perfectionis religiosæ per se suosque dirigere, instruere, provehere verbo pariter & exemplo. De qua cura S. Bened. lc. sic inquit: *Cum aliquis suscipit nomen Abbatis (vel, cujuslibet Superioris) duplici debet doctrina suis præesse discipulis: id est, omnia bona & sancta factis amplius quam verbis ostendere: ut capacibus discipulis mandata Domini verbis proponat; duris verò corde, & simplicioribus, factis suis divina præcepta demonstret. Omnia verò, quæ discipulis docuerit esse contraria, in suis factis indicet non agenda; ne aliis predicans ipse reprobum inveniatur. h. i.*

Tertiò curare debet (pro hac animarum cura & cultura, & Dei gloria) ut officium divinum debito modo, ordine, loco, & tempore, exactè ac devotè persolvatur in choro. Hujus enim justa persolutio aratrum est Religiosorum; ut dicebat unus ex antiquis Monachis in *Vitis Patrum*. Et S. Bonav. in explic. primæ alæ Seraphim ait: *In omni Religione ubi devotionis fervor tepuerit, etiam aliarum virtutum machina incipit deficere, & propinquare ruina. h. i.* Pro divini officii accuratiore persolutione, sanctè ordinatum est in statutis Cartusiensium, quòd nullus error in choro debeat permitti transire incorrectus & impunitus.

Quartò curare debet per se, suosque, & zelare disciplinam regularem in clauastro, refectorio, dormitorio, aliisque Religiosorum officinis, & cellis. Cujus rationem dat cit. S. Bonav. lc. *Quia disciplina exterioris desertio signum est*

est neglecta conscientia, & interioris levitatis. h. i.

Quintò debet suas oves custodire, quantum potest, ab occasione scandalorum, id est, ruinæ spiritualis aliunde, aut forinsecus incurrendæ. Nam, ut ait S. Gregor. in Pastoralibus, non potest esse excusatio culpa pastoris, si lupo ovem rapiat, & pastor nesciat.

Sextò curare debet, ut sui arceantur à nimia frequentia sæcularium (ut notat S. Bonav. in qq. super Regulam S. Francisci) eò quòd per frequentiam cum sæcularibus sæculares mores & rumores sensim animæ irrepant, qui triplex nocumentum animæ inferunt, dum scil. 1. animæ nitorem maculant, 2. oculum mentis obscurant, 3. pondus maturitatis religiosæ enervant. S. Bonav. cit.

Secunda cura Superioris debet esse pro corpore subditi alimentando, vestiendò, fovendo, curando, conservando, secundùm loca, & tempora, & frigidas regiones (ut dicit Regula nostra) aliasque circumstantias; prout singularum Religionum Regulæ, Constitutiones, ac consuetudines salutares præscripserint pariter ac præceperint. De his ex proposito in sequentibus.

Tertia cura est pro fama Religiosorum conservanda; at non nisi indirectè ad hanc obligatur Superior curandam, manu-tenendam vi officii sui (ut notat Lessius) in quantum nimirum Religioso post amissionem famæ impendet via ulterioris & majoris spiritualis ruinæ; dum scil. Religiosus videns se famæ jacturam incurrisse, fit efferatior, non curans modica, sensim &

spernens majora : cogitat enim , quid juvat jam bona vita , cum fama sit neglecta ; & ita indomitò modò præceps & effrons ruit in omne malum , etiam sanctam obedientiam flocci-faciens , &c.

Q. 3. Quotuplex cura in subdito respondeat huic triplici curæ in Prælato.

R. Ex *S. Bern.* & *S. Bonav.* quòd triplex. Debet enim 1. subditus Superiori suo amorem ; quia Pater ejus est , proque eo angitur die ac nocte. 2. Debet reverentiam , amore & timore mixtam ; quia Dominus ejus est. 3. Debet obedientiam , quia Dei Vicarius est ; ut ait *D. Bern.* De his hic agere , non est mei propositi.

Q. 4. Quàm sollicitè dictam triplicem curam cordi debeat sumere quicumque Superior Regularis.

R. Quòd ita , ut præ omnibus aliis illa maxime curet , quæ suæ curæ magis commissa sunt. De quo *S. Bern.* serm. 49. cant. *Utinam in me Dominus JESUS tantillum ordinet charitatis, quod dedit , ut sic mihi cura sint universa , quæ sunt ipsius , ut tamen , quod mei potissimum propositi , seu officii esse constiterit , ante omnia curarem.* h. i. Et *S. Chrysost.* homil. 87. in Joan. alloquens nomine Christi Prælatum Ecclesiæ , inquit : *Opus suscepisti , id considera : perfice , labora , & te certaminibus expone : quid ad te (si aliter circa alios ordinem , aliis jubeam) tu officium tuum cura , & exequere.* h. i.

Hanc

Hanc curam quoque inculcat seriò conformiter Regulæ S. Bonav. inc. 4. Regulæ ad 4. dum inquit : *Hic autem nomine Custodum etiam Guardiani intelliguntur , qui habent immediatè custodire , & intendere pastorali cura. Istis ergo cura , & sollicitudo tantum imponitur , & hoc propter duo , ut nullus sine ipsis sit sollicitus ; & , quia dispensatio est necessaria secundum varios status , de qua Regula dicit , secundum loca , & tempora , & frigiditas regiones. h. i.*

B. Pius V. (non in solo positivo *pius* , sed verè *piissimus* dicendus) ex S. Ordine Prædicatorum , zelò pro Ecclesia Dei , & singularum Religionum conservatione & augmentatione prorsus singularis , & in patientia alter *Job* appellandus , dicere solebat , *Pontificem decet moribus edificare , non lapide* , id est , Prælati Ecclesiæ noverit , principalem sibi incumbere hanc curam , ut moribus propria vitæ ædificet mores animarum sibi commissarum , potiùs , quàm muros , quæ sunt habitacula corporum.

* * *

* *